

objaśnienia znaków do szlakówek Pomorskich Szlaków Kajakowych

- Szlak kajakowy, kierunek spływu
- 27,5**
0,0+0,8 8,4+1,4
- Początek/koniec szlaku
- Początek/koniec dziennego odcinka szlaku
- Przystań kajakowa; przystań żeglarska
- Stacja wodna; miejsce wodowania
- Przenoska, przewózka
- Niebezpieczne miejsce; elektrownia
- Jaz, spiętrzenie, próg; zakaz pływania
- Most; kładka, pomost; akwedukt; śluza
- Hodowla ryb
- Pole biwakowe; kąpielisko; plaża
- Rzeka; kanał
- Jezioro, zbiornik wodny; bagno, teren podmokły
- Kościół, klasztor; inny obiekt sakralny; kapliczka
- Zamek; muzeum; pomnik
- Pałac, dwór; zabytkowy park; leśniczówka
- Młyn; inny zabytek; ciekawy obiekt krajoznawczy
- Posterunek policji; szpital, przychodnia; apteka
- Market; sklep spożywczy; poczta
- Obiekt noclegowy; gastronomia; bankomat
- Informacja turystyczna; wiaty turystyczne; miejsce odpoczynku
- Parking; przystanek autobusowy; Miejsce Obsługi Rowerystów
- Wieża widokowa; punkt widokowy; stadion, boisko
- Rezerwat przyrody; pomnik przyrody
- Teren zabudowany; teren przemysłowy; piasek
- Las; park; łąka
- Sad, ogród; inny teren zielony; cmentarz
- Autostrada
- Droga ekspresowa
- Droga krajowa
- Droga wojewódzka
- Droga powiatowa; droga lokalna
- Droga polna, leśna
- Linia kolejowa; stacja
- Nieczynna linia kolejowa
- Lotnisko
- Granica województwa
- Park narodowy
- Park krajoznawczy

europilot
ul. St. Konarskiego 3; 01-355 Warszawa
tel./fax 22 664 50 91
e-mail: biuro@europilot.com.pl
www.europilot.com.pl

Przebieg szlaków oraz schematy przenoski mają charakter orientacyjny

Długość szlaku Pilicy, Granicznej i Trzebiochy: 17,7 km

Liczba dni: 1

Liczba przenosek: 1

Liczba przystani kajakowych: 3

Rekomendowana trasa spływu: Korne (km 17,2 przystań kajakowa stary młyn) – Loryniec (km 0,0 + 0,5)

Trudność: szlak łatwy, nieuciążliwy od łubiany, średnio uciążliwy powyżej

Propozycje etapów spływu: Korne – Loryniec (17,7 km)

0,0+0,5 km: Loryniec
0,0 km: ujście do Wdy
2,5 km: Grzybowski Młyn
3,5 km: Grzybów
5,6-5,0 km: J. Żołnowo
6,7 km: przesył między J. Sudomie i J. Mielnica
7,0 + 0,7 km: Rybaki
8,3 km: wypływ do J. Sudomie
10,0 km: ujście Pilicy
10,6 km: wypływ do J. Granicznego
10,8 km: wypływ z J. Granicznego
11,0+0,1 km: Łubiana
11,6 km: wypływ do J. Granicznego
12,0 km: wypływ z J. Garczyn
12,7+0,2 km: Garczyn
13,7+0,2 km: Garczyn
14,1+0,1 km: Garczyn
15,8 km: wypływ do J. Garczyn
16,0 km: ujście Kania
16,7 km: ujście Dłużnicy
17,2 km: Korne
17,7 km: Korne

Długość szlaku Granicznej i Trzebiochy: 17,2 km

Liczba dni: 1

Liczba przenosek: 2

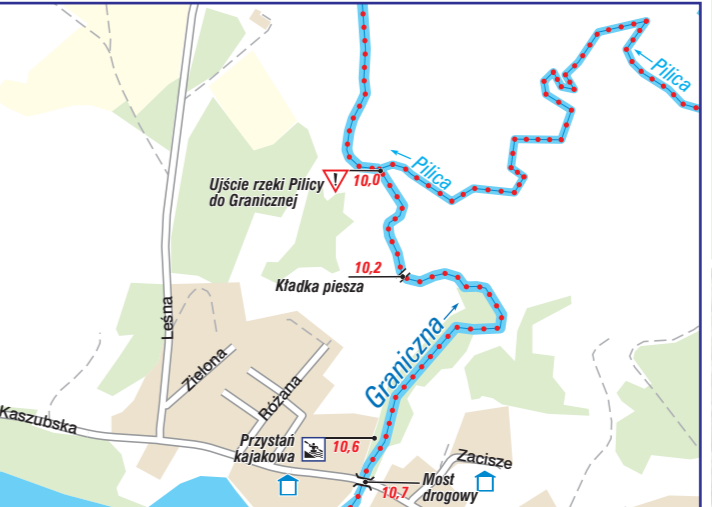
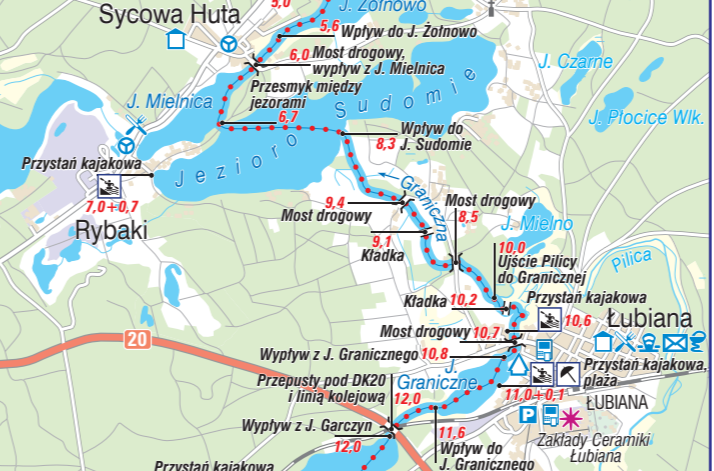
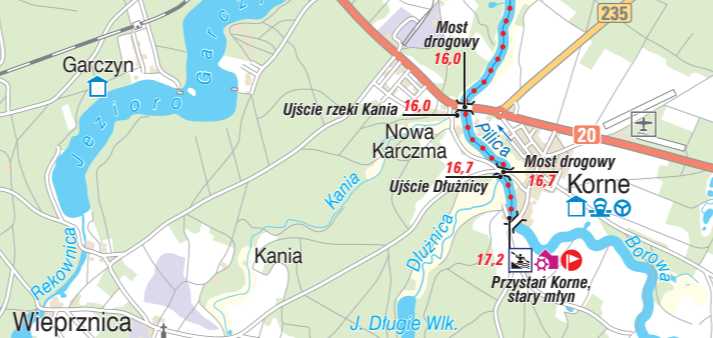
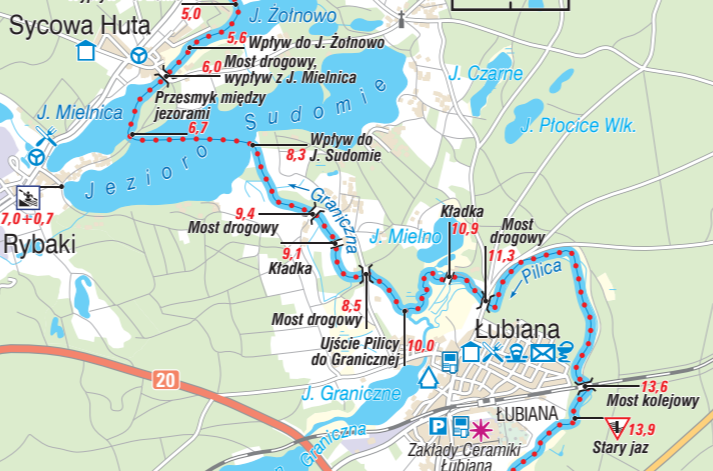
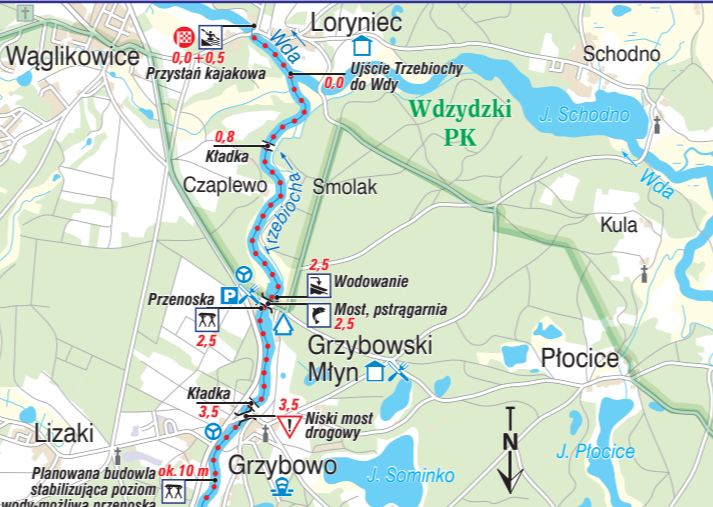
Liczba przystani kajakowych: 7

Rekomendowana trasa spływu: Wieprznica (km 16,7) – Loryniec (km 0,0 + 0,5)

Trudność: szlak łatwy i nieuciążliwy

Propozycje etapów spływu: Wieprznica - Loryniec (17,2 km)

0,0+0,5 km: Loryniec
0,0 km: ujście do Wdy
2,5 km: Grzybowski Młyn
3,5 km: Grzybów
5,6-5,0 km: J. Żołnowo
6,7 km: przesył między J. Sudomie i J. Mielnica
7,0 + 0,7 km: Rybaki
8,3 km: wypływ do J. Sudomie
10,0 km: ujście Pilicy
10,6 km: wypływ do J. Granicznego
10,8 km: wypływ z J. Granicznego
11,0+0,1 km: Łubiana
11,6 km: wypływ do J. Granicznego
12,0 km: wypływ z J. Garczyn
12,7+0,2 km: Garczyn
13,7+0,2 km: Garczyn
14,1+0,1 km: Garczyn
15,8 km: wypływ do J. Garczyn
16,0 km: ujście Kania
16,7 km: ujście Dłużnicy
17,2 km: Korne
17,7 km: Korne

Lubiana - plan miejscowości

Pilica, Graniczna i Trzebiocha to trzy niewielkie dopływy górnej Wdy płynące w **okolicach Kościerzyny**. Każda z nich tworzy interesującą szlak kajakowy.

Pierwszy to łatwy szlak kajakowy prowadzący **Pilicą**, w górnym biegu nazywaną także **Borową** lub **Kanią**, a dalej od Łubiany – **Graniczną i Trzebiochą**. Chętnie i licznie odwiedzają go początkujący kajakarze. Szlak można kontynuować **Wdą** do Loryńca lub nawet dalej do Wdzydz. Początkiem spływu jest przystań kajakowa przy starym młynie we wsi **Korne**. Ale jego najpopularniejszym fragmentem jest jednodniowy odcinek z **Łubiany lub Rybaków**. Trasa ta często nazywana jest **Szlakiem 5 rzek** i nawiązuje do pięciu rzek jakimi odbywa się spływ na trasie Korne – Loryniec.

Druga propozycja to spływ **Graniczną** od miejscowości Wieprznica, ukrytej wśród lasów na zachód od Kościerzyny. Rzeka powyżej jeziora Garczyn nosi jeszcze inną nazwę – **Rakownica**. Dopiero od **jeziora Garczyn** otrzymuje nazwę Graniczna, zaś od **jeziora Sudomie – Trzebiocha**. Kajakarz płynący więc z Wieprznicy do Loryńca lub Wdzydz odwiedzi cztery rzeki na jednym spływie – kolejno Rakownicę, następnie **Graniczną, Trzebiochę i Wdę**. **Pilica i Graniczna** łączą się we wsi Łubiana, gdzie do Wdy przebieg obu szlaków jest wspólny.

Plaża i przystań żeglarska nad Jeziorem Garczyn Trzebiocha Graniczna

Ciekawostką wsi **Korne** jest **młyn** na Pilicy stojący w tym samym miejscu od XV wieku. Pierwotnie był to folusz do produkcji sukna, z czasem zaczęto w nim mielić zboże, jeszcze później dobudowano część mieszkalną. Młyn zajmuje ważne miejsce w historycznym układzie wsi i jest składnikiem jej krajobrazu kulturowego. Można w nim poznać architekturę obiektu przemysłowego z XIX wieku, a unikalne i kompletne wyposażenie w maszyny i urządzenia młyńskie sprzed 1945 roku, jest świadectwem historii techniki i przemysłu rolnego. Obok młyna powstała przystań kajakowa. Atrakcją wsi jest też **ładowisko szybowców** oraz **pomnik** stojący przy rondzie na drodze krajowej nr 20, upamiętniający potyczkę z 1944 roku, jaka miała tu miejsce między oddziałami partyzanckimi „Gryfa Pomorskiego” a wojskami niemieckimi.

Wybierając **Pilicę** na spływ kajakowy, warto mieć na uwadze, że jest to rzeczka mała, wąska i kręta, ale wartka i bardzo urokliwa, szczególnie na leśnym odcinku w okolicach Łubiany. Jest spławna od **Kornego** na odcinku około 7 kilometrów. Czasem mogą wystąpić niskie stany wody. Szlak kajakowy zaczyna się na rzece **Borowa** przy starym, zabytkowym **młynie w Kornym**, gdzie znajduje się przystań kajakowa i pole biwakowe. Po przepłynięciu około 500 metrów Borowa łączy się z **Dłużnicą**. Od tego miejsca zaczyna się **Pilica**. Od ujścia Borowej przed wpłynięciem do lasu rzeka jest płytka, niewykłuczone jest holowanie kajaków przy niskiej wodzie. Po drodze, przed mostem drogowym drogi krajowej nr 20, z lewej strony widać dopływ rzeki **Kania**. Dalszy odcinek to leśne meandry, brak miejsc postojowych i przystani kajakowych. Odcinek leśny to bujny las olszowy typu bagiennego. To chyba najbardziej zapadający w pamięć etap spływu. Rzeka opływa od zachodu kaszubską wieś Łubiana, sławną z zakładów ceramiki stołowej. Dla kajakarzy nie lada atrakcją jest pokonanie bystrza przegradzającego rzekę przed znajdującym się w lesie mostem kolejowym. Latem na rzece mogą czasem wystąpić problemy z wodą. Po wypłynięciu z lasu zaczynają się najbardziej meandrujący fragment całego szlaku. Pilica wiję się przez

trzciniowiska i łąki mijając od południa miejscowość Łubiana i w czelny miejscu wpada do rzeki **Graniczna**, która kontynuuje bieg w kierunku południowym. Spływ Pilicą należy kontynuować do **jeziora Sudomie**, gdzie w miejscowości Rybaki znajduje się przystań kajakowa. Taka trasa wyniesie 11 kilometrów. Spływ można wydłużyć rzeką Trzebiochą do Loryńca – 17 kilometrów lub dalej Wdą do Wdzydz – ta ostatnia trasa liczy aż 26 kilometrów i wymaga dobrej kondycji kajakarzy. Po około dwóch kilometrach przyjemnego odcinka rzeki Granicznej wpływa do jeziora Sudomie. Największego z trzech jezior szlaku, które są znakomitym urozmaicheniem spływu. Jezioro Sudomie należy pokonać płynąc w kierunku wschodnim. Po około jednym kilometrze odsłania się niewielki, urokliwy przesmyk. Bardzo dobre miejsce postojowe i jednocześnie brama do drugiego z jezior, **jeziora Mielnica**. Na wschodnim brzegu jeziora w **Rybakach** znajduje się przystań kajakowa, z której również mogą startować spływy. Po przepłynięciu jeziora Mielnica, po około 500 metrach mija się kolejny przesmyk, tym razem jest to szuwarowy korytarz, za którym kryje się **jeziorko Żotnowo**. Mniej więcej w połowie ostatniego z jezior wypływa czwarta z rzek szlaku z Kornego do Loryńca, czyli **Trzebiocha**.

Trzebiocha

Łubiana to duża kaszubska wieś, położona na zachód od Kościerzyny, nad rzeką Pilicą i Graniczną. Liczy ponad 2300 stałych mieszkańców. Sławna jest z powstałych w 1969 roku **Zakładów Porcelany Stołowej Lubiana**, dzięki którym wieś rozwinęła się, a lokalne produkty zdobione elementami kaszubskimi rozstawiły polską ceramikę i Kaszuby na całym świecie. Zakłady funkcjonują do dziś, a po przejściu fabryk w Chodzieży i Ćmielowie są w Europie największym koncernem produkującym ceramikę stołową, o bardzo dużej produkcji możliwej dzięki stosowanym nowoczesnym urządzeniom i technologiom. Fabrykę można zwiedzać po wcześniejszym umówieniu się. Nad Jeziorem Granicznym, we wsi i przy **ośrodku „Worzałówka”**, znajduje się zespół **obiektów rekreacyjnych** z ładną plażą, boiskami sportowymi i placem zabaw. Kajakarze znajdą tu bogate zaplecze turystyczne, na które składają się: pomosty, obiekty noclegowe, restauracje, wiaty piknikowe i miejsca do grillowania oraz sklepy.

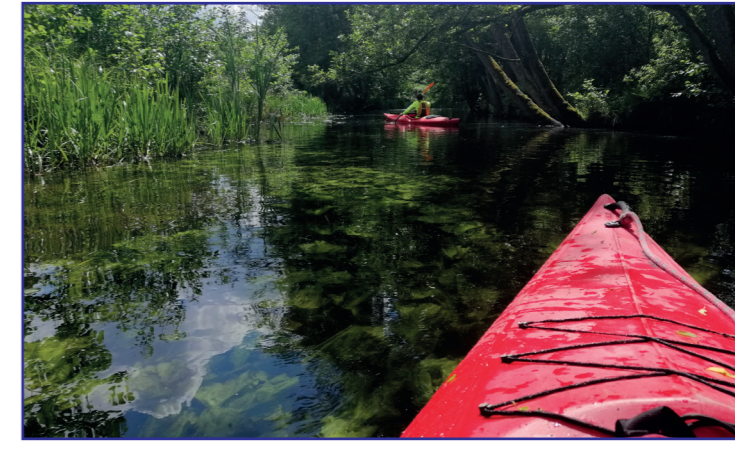
Wytopiskowe **jeziorko Sudomie**, to największe jezioro na szlaku, dość płytkie, o wydłużonym kształcie, urozmaiconej linii brzegowej i niedostępnych dla kajakarzy zalesionych brzegach otoczonych pasem szuwarów. Jedynie w jego zachodniej i północnej części do brzegów dochodzą pola uprawne. Nad jeziorem funkcjonują ośrodki wypoczynkowe, letniskowe domki i kwatery. Natomiast przy północnym i południowym brzegu niewielkiego, rynnowego **jeziora Mielnica** znajdują się domki letniskowe. Jego pozostałe brzegi są również zalesione i trudno dostępne. Ostatnim przepływowym jeziorem na szlaku jest małe, rynnowe **jeziorko Żotnowo** otoczone lasem lub łąkami. Przy jego południowym skraju znajduje się kompleks domków letniskowych, a na początku jeziora w **Sycowej Hucie** – przystań rybacka. Za jeziorem planowana jest budowla stabilizująca poziom wody z możliwą przenoską długości około 10 metrów.

Szczególnie urokliwym fragmentem szlaku jest odcinek poniżej **jeziora Żotnowo. Trzebiocha** płynie tu w głębokiej dolinie (planowany rezerwat przyrody), jej brzegi otaczają lasy i nadrzeczne łąki. W przejrzystej wodzie, w której pluskają się ryby i wiję wodna roślinność, widać odbicia gałęzi drzew nisko pochylonych nad wodą. Malownicza miejscowość **Grzybowo** przypomina swoim położeniem podgórskie wioski. Pewnym utrudnieniem może być niski most drogowy w Grzybowie, przy wyższych stanach wody trudno do przepłynięcia bez położenia się w kajaku. Może też pojawić się konieczność przeniesienia kajaków brzegiem. W **Grzybowskim Młynie** przy dużej przegródzie jest przenoska, a wyciągnięcie kajaków na brzeg jest pretekstem do odpoczynku i degustacji smacznych, wędzonych na miejscu ryb. Poniżej przegródki trzeba uważać na pojawiające się w nurcie zatopione pale i pozostałości ogrodzeń. Rzeka wpływa w ciemny, gęsty las. Na tym odcinku bystrza i powalone w kil-ku miejscach drzewa mogą wywołać dreszczyk emocji. Spływ zakończyć można w **Loryńcu** na Wdzie, około pół kilometra poniżej ujścia Trzebiochy do Wdy, lub kontynuować go tą rzeką do Wdzydz.

Ciekawą alternatywą jest początkowy spływ kajakowy rzeką **Graniczną**. Faktyczny początek szlaku znajduje się we wsi **Wieprznica**, ukrytej wśród lasów na zachód od Kościerzyny. Rzeka powyżej **jeziora Garczyn** nosi jeszcze inną nazwę – **Rakownica**. Dopiero od jeziora Garczyn otrzymuje nazwę **Graniczna**, zaś od jeziora Sudomie – **Trzebiocha**. Kajakarz płynący więc z Wieprznicy do Loryńca lub Wdzydz odwiedzi cztery rzeki na jednym spływie – kolejno **Rakownicę**, następnie **Graniczną, Trzebiochę i Wdę**. Górny odcinek szlaku, od Wieprznicy do Łubiany liczący blisko 6 kilometrów jest rzadko odwiedzany przez kajakarzy. Spływ możemy rozpocząć przy moście drogowym w Wieprznicy. Utrudnieniem są płycizny pod mostem i porośnięte roślinnością wodną wypływanie stawu młyńskiego. Przed ujściem Rakownicy do jeziora Garczyn, trzeba pokonać przenoskę przy młynie. Dalej to już spokojny spływ długim, rynnowym jeziorem Garczyn, otoczonym cienistym lasem, co gwarantuje kontakt z dziką przyrodą. Po drodze mijamy przystań Powiatowego Centrum Młodzieży w Garczynie, dalej położone na zachodnim brzegu centrum

wypoczynkowe i przystań kajakową. Na wypływie z jeziora Garczyn znajdują się wąskie przepusty pod drogą i linią kolejową. Nie trzeba tam przenosić kajaków lub rezygnować z tego odcinka, gdyż są one dodatkowo fajną atrakcją. Problemem w tym miejscu są gęste trzciny. W otoczeniu łąk i nadbrzeżnych zarośli już Graniczna meandruje leniwie w kierunku Łubiany i Jeziora Granicznego. Przy jej wypływie z jeziora, znajdują się zabudowania wsi, ośrodek wypoczynkowy, a w nadrzecznym lesie poniżej mostu drogowego funkcjonuje przystań kajakowa. Dalej szlak w Łubianie z prawej strony przyjmuje wody rzeki Pilicy. Spływ Graniczną należy kontynuować do **jeziora Sudomie** i przystani kajakowej w **Rybakach**. Ta trasa liczy 11 kilometrów. Dłuższą opcją jest kontynuowanie spływu rzeką Trzebiochą i Wdą do Loryńca – 17 kilometrów.

W połowie długości wąskiego **jeziora Garczyn** znajduje się **„Czarcia Wyspa”** połączona z lądem porośniętą trzcinią płycizną. Brzegi jeziora są głównie strome i raczej niedostępne. Nad jeziorem znajduje się hotel i Powiatowe Centrum Młodzieży, postawione w miejscu harcerskiego ośrodka żeglarskiego założonego jeszcze przed II wojną światową.

Graniczna

Pilica, Graniczna, Trzebiocha

ABC KAJAKARZA

Dobijanie do brzegu, wsiadanie/wysiadanie

- » Dobijaj do brzegu pod prąd.
- » Wsiadaj/wysiadaj z kajaka ustawionego dziobem w górę rzeki.

Wywrotka

- » Po wywrotce nie odwracaj kajaka, podprowadź go do brzegu.
- » Ratuj najpierw człowieka, potem sprzęt.

Pamiętaj

- » Rzeczy zabezpiecz przed zamoczeniem (wodoszczelne worki) i zgubieniem w wodzie (przywiąż).
- » Zabierz mapę szlaku (miejsca niebezpieczne, biwaki, atrakcje).
- » Weź gotówkę.
- » Naładuj telefon.

Obserwacja

- » Obserwuj powierzchnię wody przed dziobem kajaka, zmarszczki, fale czy wiry to zapowiedź podwodnych przeszkód do ominięcia.
- » Obserwuj zmiany pogody.

Zachowanie

- » Nie wsiadaj i nie pływaj po spożyciu alkoholu.
- » Zwracaj uwagę na innych.
- » Pomagaj innym w razie potrzeby.
- » Nie przeceniaj swych sił.
- » Zachowaj ostrożność, nie pływaj samotnie.
- » Pływaj w kamizelce ratunkowej.
- » Biwakuj w bezpiecznych miejscach (nie na wyspach na rzece).
- » Śmieci pakuj w worki, zostawiaj w miejscach wyznaczonych.
- » Przed wypłynięciem zapoznaj się z trasą spływu, informacjami o rzece i pogodzie.
- » Zachowaj szlak: na przodzie grupy płynie przewodnik, na końcu ratownik lub najsprawniejsza osada.
- » Unikaj spływania przez sztuczne progi, przeniesij kajak brzegiem.
- » Zapisz w telefonie numery służb ratunkowych.
- » W razie wypadku powiadom służby ratownicze.

Ważne numery telefonów:

- 112 (alarmowy)
- 601 100 100 (ratunkowy nad wodą)
- 58 3094911 (WIOŚ)
- 52 3391100 (RZGW w Bydgoszczy)
- 58 3261888 (RZGW w Gdańsku)
- 91 4411200 (RZGW w Szczecinie)
- 22 4701000 (Infolinia Wód Polskich)

Facebook: PomorskieSzlakiKajakowe
kajaki.pomorskie.eu

